

а пошук Фібоначчі може розділити 1:1.618, використовуючи простіші операції. Пошук Фібоначчі може мати перевагу перед бінарним пошуком, дещо зменшивши середній час, необхідний для доступу до місця зберігання. Також варто зазначити, що даний пошук має середню та найвищу складність $O(\log_2 n)$.

На сьогоднішній день алгоритми застосовуються в багатьох сферах, адже їх розвиток досягнув величезних масштабів. Не можна точно сказати, що один алгоритм буде ефективніше іншого, поки перед нами не стоїть умова задачі, яку потрібно вирішити. Для різних типів прикладних задач, для різних масивів та сфер даних підходять різні алгоритми пошуку. Найважливіше вміти грамотно використовувати знання про них.

Abstract. In this study presents the information about famous searching algorithms, their implementation, meanings in different spaces and comparison of efficiency. The methodological basis of the work is the scientific theory of cognition of the basics of the concept and the analysis of the properties of the search algorithm. Specificity of research topic envisages using of applied knowledge in IT sector and knowledge of programming languages for assesses the effectiveness of searching algorithms.

Keywords: searching, algorithm, array, function, program.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Kagan E. and Ben-Gal I. A Group-Testing Algorithm with Online Informational Learning. 2014. 46:2. P. 164–184.
2. Ali Yalcin, Autar Kaw. Textbook notes for the golden search method. 2021.
3. URL: <http://numericalmethods.eng.usf.edu>
4. Chang, Shi-Kuo. Data structures and algorithms. *Software Engineering and Knowledge Engineering*. Vol. 13. Singapore: World Scientific. 2003.
5. URL: <https://www.geeksforgeeks.org/binary-search/>

УДК 378.015.31:174.7.

ОСОБЛИВОСТІ ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

А. В. Недипіч, В. Ю. Василенко

Анотація. У даному дослідженні подана інформація про світові тенденції дотримання академічної доброчесності у таких країнах, як: Франція, Сполучені Штати Америки (США), Польща, Швеція. Визначено, що окрім фундаментальних нормативних документів зарубіжні заклади вищої освіти (ЗВО) поширюють та популяризують культуру академічної доброчесності, зокрема, за допомогою консультацій, діалогів, вебінарів, курсів, окремих навчальних компонентів в освітніх програмах здобувачів. Основними методами, які були використані у процесі дослідження, стали: теоретичний аналіз наукової та методичної літератури, порівняння, пояснювальний, методи пізнання та узагальнення.

Ключові слова: зарубіжний досвід, академічна доброчесність, плагіат.

Вступ. Дотримання принципів академічної доброчесності в освітньо-науковому середовищі є вкрай важливим та актуальним питанням сьогодення. Заклади, які реалізують освітню діяльність, знаходяться у постійному пошуку та реалізації механізмів та можливих способів протидії порушенням академічної доброчесності. У зв'язку з цим при організації досліджень у сфері академічної доброчесності в Україні доречно спиратися на доробок інших країн світу.

Основний розділ. Особливості реалізації академічної доброчесності у Франції.

Особливості розвитку академічної доброчесності в університетах Франції можна згрупувати за ознаками:

- на законодавчому рівні – університети Європи враховують академічну доброчесність як складову якості освітнього процесу, що регламентується в Бухарестській декларації етичних цінностей і принципів вищої освіти в Європі та різними міжнародними проектами;

- як зміст підготовки майбутніх фахівців – світоглядні дисципліни, актуалізація статистичних даних. Враховуючи багаторічну історію боротьби з нечесністю, цілком закономірно, що університети Європи розглядають нечесність як серйозну загрозу їхній безпеці;

- на рівні університету – нормативне регулювання та створення системи покарань, санкцій.

До загальних тенденцій розвитку академічної чесності майбутніх фахівців відносять (характерно для університетів Європи): глобалізацію, запровадження професійної етики, деонтології у навчальний процес, інформатизація [1].

До конкретних тенденцій, віднесено (характерно лише для університетів Франції, лише певні ідеї): домінацію, дотримання стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості освітнього процесу у вищих навчальних закладах; розроблення акредитаційною комісією механізми оцінювання політики вищих навчальних закладів у сфері академічної доброчесності;

Головна причина академічної недобросовісності здобувачів вищої освіти університетів Франції зумовлена мотивацією перебування у закладі вищої освіти. Саме «перебування», оскільки лише третина з опитуваних дійсно хочуть вчитись, щоб отримати професійні навички.

«Здорова академічна культура є чинником успішного розвитку суспільства» [1].

Особливості реалізації академічної доброчесності у **США**.

В освітньому процесі США до принципів академічної доброчесності звертаються на усіх рівнях. Здобувачі зобов'язані добросовісно виконувати усі завдання, статті, наукові та кваліфікаційні роботи. Писати їх самостійно, а якщо якусь інформацію і використовувати, то обов'язково оформлювати, як цитати. Якщо інформація взята з інтернету без посилання, буде висунуто звинувачення у плагіаті, тобто у спробі видати чужу працю за свою – це розцінюється як крадіжка. В результаті викриття плагіату будуть покарання – від незадовільної оцінки на іспиті до відрахування. Прикладом суворого покарання є відрахування 8 000 китайських студентів (четверта частина усіх відрахованих), що було висвітлено в статті SCMP [2].

В українських школах та ЗВО не так часто говорять про доброчесність на противагу американським, де поширена практика інформування студентів про важливість дотримання академічної доброчесності.

Культура академічної доброчесності поширюється за допомогою таких інструментів:

- сайти: більшість університетів розміщують пам'ятки з академічної доброчесності. Так, наприклад, на сайті університету Чикаго є сторінка «Honest Work and Academic Integrity: Plagiarism», на якій наводяться приклади плагіату та інструкція правильного цитування. Брошуру і відео про те, чим некорисний плагіат, можна знайти на сайті бібліотеки Університету штату Каліфорнія в Нортріджі. Там вказується, що пагубність такої справи не лише у покараннях за інтелектуальні крадіжки, а й у формуванні особистості у студента. Адже плагіатор не вчиться проводити дослідження самостійно. А це погано позначається на його професійних навичках та вмінні шукати потрібну інформацію [3].

Питання плагіату також висвітлюється у довідниках для іноземних студентів. Часто професори навіть додають цю інформацію у описи своїх предметів.

«Більшість викладачів розповідають про академічну доброчесність у рамках свого курсу, а деякі діляться посиланнями на корисні ресурси вузу, де здобувачів зможуть проконсультувати з правильного написання робіт». — повідомляє Вільям Уоткінс, проректор у справах студентів Університету штату Каліфорнія в Нортріджі [3].

- Курси та семінари: вступивши до американського університету, студенти можуть взяти участь у спеціальних курсах, присвячених академічній доброчесності. Іноді ці курси є обов'язковими.

«Навчання іноземних студентів академічній доброчесності є найвищим пріоритетом для міжнародних студентських відділів американських коледжів». – каже Лорен Сміт, керівник міжнародної студентської служби в Університеті Південної Кароліни. Вона

повідомляє, що у вищих навчальних закладах є обов'язковий онлайн-предмет з академічної доброчесності. Кожен здобувач повинен пройти його, щоб зареєструватись на основні заняття. Схожа система діє і в Університеті Стівенсона в Меріленді.

Деякі вузи, наприклад, Університет Західного Кентуккі та Університет Південної Кароліни, розповідають про основи академічної доброчесності ще під час ознайомчих заходів для першокурсників.

У багатьох американських коледжах існують спеціальні центри, де студенти можуть зустрітись із спеціалістом та попросити консультацію. Персонал вузу та ментори дають відгук на роботу учня та допомагають вирішити суперечливі моменти.

Експерти та працівники освітніх закладів кажуть, що розуміння академічної доброчесності та вміння працювати з джерелами інформації – важлива частина підготовки до навчання у США. Кевін Пітт, керівник управління з питань поведінки студентів в Університеті штату Нью-Джерсі, вважає, що «академічна доброчесність - це не лише дотримання політики університету. Це ще й ідеали, які набагато важливіші за одержання диплома або просто досягнення успіху. Адже, як нам здається, успіх нерозривно пов'язаний із чесністю» [3].

Особливості реалізації академічної доброчесності у **Польщі**.

У польській практиці у боротьбі із академічними порушеннями є обговорення таких проблем, як на студентських форумах так і на шпальтах великих періодичних видань, що дає змогу боротися із плагіатом серед здобувачів освіти.

Варто згадати одного із активних учасників у боротьбі із науковою недоброчесністю – Марек Вронський. На шпальтах видання «Академічний форум» і на сайті Racjonalista.pl він також описує найгучніші справи різних академічних порушень не лише в польській, але й у світовій науці. Він вважає, що плагіат згубно впливає на імідж факультету, тому деканам варто прискіпливіше звертати увагу на такі інциденти та намагатися пояснювати здобувачам усю пагубність академічної недоброчесності у формуванні особистості.

Марек Вронський пише: «Відсутність дій і кількатижневе відтягування з винесенням офіційного рішення дискваліфікує декана щодо функцій, які він виконує, руйнуючи думку про його порядність і демонструючи, що йому бракує характеру та рішучості дій.»

Для ефективного вирішення проблеми на факультетському рівні декан повинен зробити три конкретні кроки:

1. Створення комісії, у склад якої мають увійти лише обрані професори та наукові працівники. Протягом 14 днів члени комісії повинні розглянути справу і скласти протокол, у якому має бути вказано розмір і відсоткове відношення запозичення. Отримавши формальний протокол, що доводить плагіат, декан повідомляє ректора, який після цього бере відповідальність за розгляд справи та дисциплінарне покарання плагіатора на себе.

2. Сповіщення ради факультету, про встановлення факту плагіату комісією. Цей крок має спонукати наукове товариство засудити спійманого на шахрайстві студента чи науковця, а також перешкодити «тихому» залагодженню справи, коли вони просто покидають університет.

3. Сповіщення про плагіат редакції часописів, науковій редакції збірників, видавництва, де було опубліковано статтю чи книжку, в якій виявлено запозичення, і їх вилучили з наукового обігу.

Автор зазначає, що такий принцип «трьох кроків», слід використовувати тоді, коли плагіат є очевидним, якщо ж виникають сумніви, справу слід передати до ректора, чиї дії в таких випадках визначає Закон «Про вищу освіту» [4].

Не менш цікавим методом запобігання плагіату при виконанні дипломної роботи є зобов'язання студентів підписання підтвердження того, що їхня дипломна робота є оригінальною та самостійною. Зрештою, подання не своєї роботи чи неправдивої інформації служить у випадку виявлення шахрайства підставою покарати порушника [4].

Особливості реалізації академічної доброчесності у **Швеції**.

У закладах вищої освіти Швеції є практика наявності в багатьох освітніх програмах на рівні бакалаврату та магістратури навчальної компоненти з академічної доброчесності.

Також в країні існує національна система збору статистичних даних щодо виявлення випадків академічної доброчесності в закладах вищої освіти, після чого на основі цих даних формуються щорічні звіти.

Окрім цього, як і в багатьох країнах в французьких університетах затверджено на національному рівні можливість створення та скликання спеціальної комісії щодо врегулювання порушень на чолі з віце-канцлером університету.

Досліджуючи різні механізми дотримання академічної доброчесності зарубіжних країн варто розглянути ще організацію ENRIO, діяльність якої покликана на вирішення усіх питань в сфері академічної доброчесності.

За останній десяток ENRIO перетворилася з невеликої групи провідних професіоналів на одного з ключових діячів, які просувають сумлінність досліджень у Європі. Мережа успішно побудувала місію, членство та діяльність, які можна порівняти з деякими іншими ключовими дослідницькими асоціаціями в Європі. З моменту створення мережі 2008 року ENRIO швидко розширила своє членство.

На сьогоднішній день мережа налічує 31 учасника із 23 країн. Цей розвиток членства збільшив вплив та вплив мережі. У 2020 році ENRIO стала офіційно зареєстрованою асоціацією, що дозволило їй розробити ефективну довгострокову стратегію для майбутнього мережі та просування чесності досліджень у Європі [5].

Місією організації ENRIO є:

- Сприяння обміну інформацією та досвідом між членам;
- Обмін інформацією та передовими практиками підвищення обізнаності;
- Обмін знаннями щодо розгляду звинувачень у неправомірних дослідженнях;
- Сприяння навчанню та освіті щодо доброчесності дослідження;
- Підтримка та консультування країн, які не мають національної структури;
- Налагодження стосунків з іншими організаціями, які мають європейські чи глобальні інтереси щодо цілісності дослідження;

Ще варто згадати діяльність Європейської мережі академічної доброчесності (ENAI) – платформа для сприяння академічної доброчесності, обміну досвідом та найкращими практиками, розробки матеріалів та співпраці у вирішенні етичних проблем в академічних колах.

Їхні цілі полягають у сприянні доброчесності в усіх академічних колах (тобто в освіті, дослідженнях та інших аспектах академічного сектору), зокрема:

- співпрацювати з дослідженнями та просуванням академічної доброчесності (АД);
- забезпечити платформу для науковців усіх секторів для дослідження, обміну, розвитку, співпраці та доступу до ресурсів у сфері академічної доброчесності,
- запропонувати можливості для дослідників, викладачів і практиків взяти на себе лідерську роль у сфері АД;
- представити найкращі практики в управлінні АД;
- зробити доступним центральну точку відліку, де питання академічної доброчесності можна обговорювати, досліджувати, розвивати та ділитися з більшою академічною спільнотою;
- організовувати конференції, семінари та інші заходи;
- працювати в мережі та співпрацювати з окремими особами та організаціями, які активно проводять відповідні дослідження;
- співпрацювати з дослідженнями;
- цінувати індивідуальні та інституційні зусилля щодо академічної доброчесності, пропонуючи нагороди [6].

Щоб до кінця зрозуміти усю значущість такої організації достатньо лише згадати Словник з академічної доброчесності (Glossary for Academic Integrity, 2018 року) [7], проєкт розроблений членами спільноти «Європейська мережа академічної доброчесності» (European Network for Academic Integrity, ENAI) разом з Erasmus. Словник покликаний для подальшого спільного розуміння академічної доброчесності через вивчення нових термінів і повторне відкриття старих термінів у новому контекст [7].

Висновки. Проаналізувавши особливості реалізації академічної доброчесності в аспекті досвіду зарубіжних країн слід зауважити, що успішним маркером, на який

необхідно спиратись українській науковій спільноті, є активне впровадження академічної чесності на культурному рівні.

Для популяризації та поширення культури академічної доброчесності ЗВО проводять: консультації, діалоги, вебінари, курси, окремі навчальні компоненти в освітніх програмах здобувачів. Усі ці інструменти дають змогу змінити спершу ставлення до академічної доброчесності, а вже потім, як результат це дає можливість уникнути в подальшому академічних порушень.

Також важливим аспектом є здатність здобувачів та науковців розуміти, що порушення академічної доброчесності неабияк впливають на формування особистості. Адже, використання чужої роботи забирає можливість у людини використовувати вже напрацьовані як професійні так і індивідуальні навички.

Представлена робота не вичерпує досліджень, пов'язаних з визначенням особливості реалізації академічної доброчесності та потребує подальшого аналізу, в тому числі можливостей впровадження позитивних зарубіжних практик в діяльність українських закладів вищої освіти.

Abstract. This study provides information on global trends in academic integrity in countries such as France, the United States of America (USA), Poland, Sweden. It is determined that in addition to fundamental regulatory documents, foreign institutions disseminate and popularize the culture of academic integrity through consultations, dialogues, webinars, courses, individual educational components in the educational programs of students. The main methods that were used in the research process were: theoretical analysis of scientific and methodological literature, comparison, explanatory, methods of cognition and generalization.

Keywords: foreign experience, academic integrity, plagiarism.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Батечко Н. Академічна доброчесність в контексті європейських практик: досвід Франції URL: <file:///F:/Downloads/183447-Article%20Text-407903-1-10-20191113.pdf>
2. Recent Findings on Plagiarism in Education. URL: <https://unicheck.com/blog/plagiarism-stats-in-education>
3. Что нужно знать об академической честности в США https://www.unipage.net/ru/academic_integrity
4. Шевчук Д. Чатування на плагіат: польський досвід. URL: <https://eprints.oa.edu.ua/3752/1/Shevchuk.pdf>
5. About ENRIO. URL: <http://www.enrio.eu/about-enrio/>
6. European Network for Academic Integrity. URL: <https://www.academicintegrity.eu/wp/objectives/>
7. Glossary for Academic Integrity. URL: https://www.academicintegrity.eu/wp/wp-content/uploads/2018/02/GLOSSARY_final.pdf

УДК 027.54(73)

ОКРЕМІ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ БІБЛІОТЕК США

Ю. В. Погоріла, Т. М. Яворська

Анотація. Стаття присвячена дослідженню окремих сторінок становлення та розвитку бібліотек США, їх модернізації шляхом впровадження в діяльність інформаційно-комунікаційних технологій. На підставі вивчення фахових публікацій, матеріалів ЗМІ, офіційних вебсайтів бібліотек, та установ США було виявлено, що становлення та розвиток бібліотек США, на відміну від багатоміліардного розвитку бібліотек світу, припадає на XIX століття. У статті виокремлено академічні та публічні бібліотеки США, еволюційні тенденції їх розвитку; дано стислу характеристику сутності оцифровування фондів сучасних бібліотек США; досліджено моделі придбання електронних видань і забезпечення доступу до них, нові підходи до комплектування, організації фондів та інших традиційних бібліотечних процесів в академічних бібліотеках.

Ключові слова: публічна бібліотека, академічна бібліотека, мобільна бібліотека, електронні книги.

Вступ. За часи еволюції людської цивілізації бібліотека, як соціальний інститут, стала значним фундаментом для розвитку сучасного інформаційного суспільства, зосередженого як на збереженні інформації, так і на наданні доступу до неї. Нині завдання, які ставить перед бібліотечною галуззю цифрова епоха, є актуальними та важливими. «Сучасна бібліотека здатна якісно змінювати традиційні підходи до інформаційно-бібліотечного